

писал или печатал.“ И наистина, на 24 декември 1938 г. излизат първите бройки от романа. Д. Чилингиров си спомня и реакцията на литературния критик Георги Константинов при случайна среща между двамата през 1938 г. „Знаеш ли, че ти си издал една хубава книга? Четох го (става въпрос за романа) и смятам, че той има най-големи шансове да получи наградата за роман, излязъл през 1938 година.“ Благоприятни отзиви изразяват: професорите Дим. Михалчев, П. Бицили, Жорж Ато, Енрико Дамиани, критиците: Д.В. Митов, Вл. Василев, Петко Росен, Георги Цанев и др., и писателите: Стилиян Чилингиров, Хр. Радевски, Г. Караславов, Ст. Ц. Даскалов, Боян Болгар и Емилиян Станев. Последният беше написал рецензия, но по неизвестни за мене причини тя не излезе.“

Сведения за запознанството и приятелството на Д. Димов и Ем. Станев дава и литературният критик проф. П. Динев: „Още през войната започнах да се срещам с Димитър Димов. Той постепенно навлизаше в писателския свят. Отначало нямаше много приятели между писателите. Един от първите беше Емилиян Станев. С него се бяха запознали още преди появата на „Поручик Бенц“ чрез Д. Чилингиров, който бе улеснил издаването на първата книга на Ем. Станев - сборника разкази „Примамливи блясъци“ (1938 г.).“ А по-нататък в спомена четем: „Димов се радваше на успехите на колегите си, с дълбоко уважение говореше за творчеството на Ем. Станев.“

Най-много сведения все пак за приятелството между Ем. Станев и Димитър Димов намираме в записките, които години наред си води съпругата на Ем. Станев, Надежда Станева. Ето какво е записала на 2.IV.1966 г.: “Известие за неочакваната смърт на Д. Димов! Тази сутрин рано се обади Славчо Чернишев, за да съобщи. Гръм от ясно небе! С Димови се видяхме преди два дни в ресторанта на журналистите. Бяхме ходили с Емилиян да гледаме „Прокурорът“ и след представлението се отбихме да вечеряме. Димов седна на нашата маса, после се обади на жена си по телефона, дойде и тя. Димов се навечеря, пи само оранжада (той почти не пиеше алкохол), но лицето му се изчерви силно. Това ми направи впечатление. Казах му го. Заговорихме за предстоящото годишно събрание на писателите и за председателстването на Димов. Той не иска повече да се ангажира с този пост, категоричен е и е заявил това в ЦК. Няма да отстъпи, защото не може повече да губи време, има творчески планове. Дори смята да се пенсионира от Университета.